

Lídlový Dvory, Klatovy dist., Plzeň Region

Glassworks 'Althütte am Vogelsang'

(18th cent.)

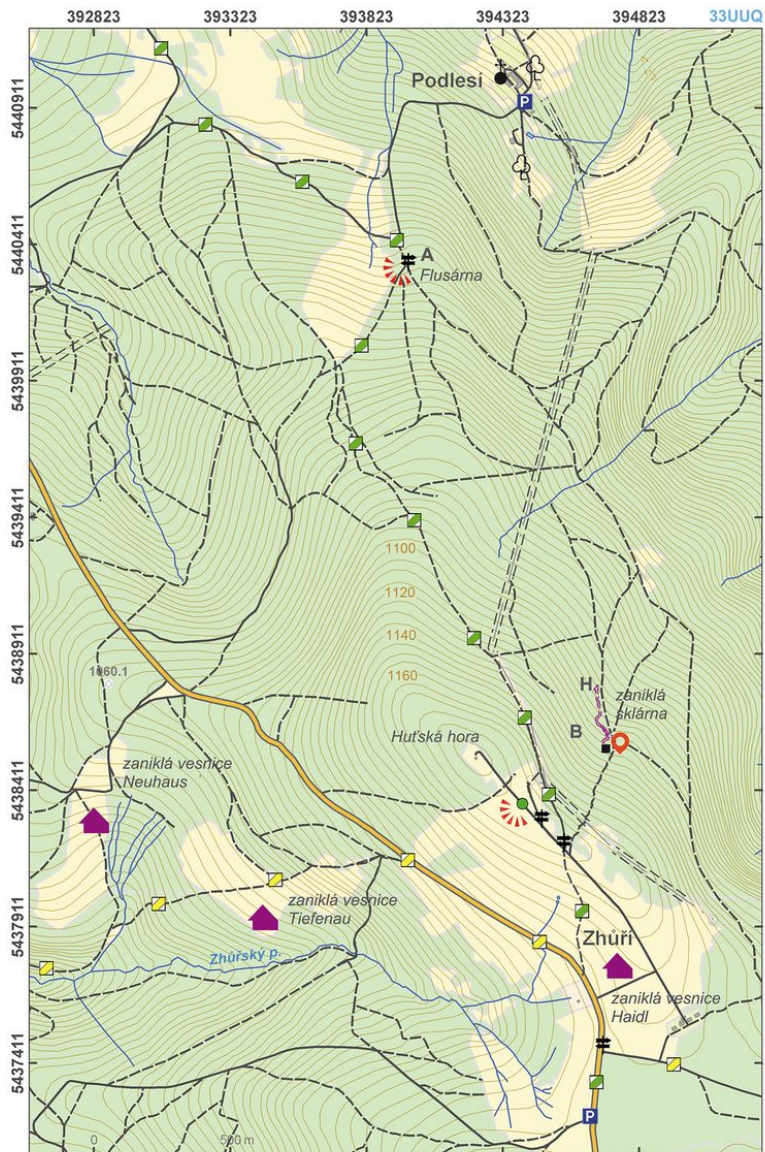

Well-preserved deserted glassworks from the second half of the 18th century is located in 'Stará Huť u Podlesí' (Althütte am Vogelsang). Glassmaking was a typical trade in the montane and submontane territory of the Šumava Mts., and the glassworks in Podlesí is the oldest in the Kašperské Hory region. Although the glassworks is first mentioned in the 16th century, the discovered remains of the production hall with melting and cooling furnaces date to the 18th century, the latest period of the existence of the glassworks. Rosary beads, buttons, lamp parts, artificial stones and lenses for eye glasses were produced here.

References: Lněničková 1989; Fröhlich 1991, 1995; Anděra – Zavřel a kol. 2003.

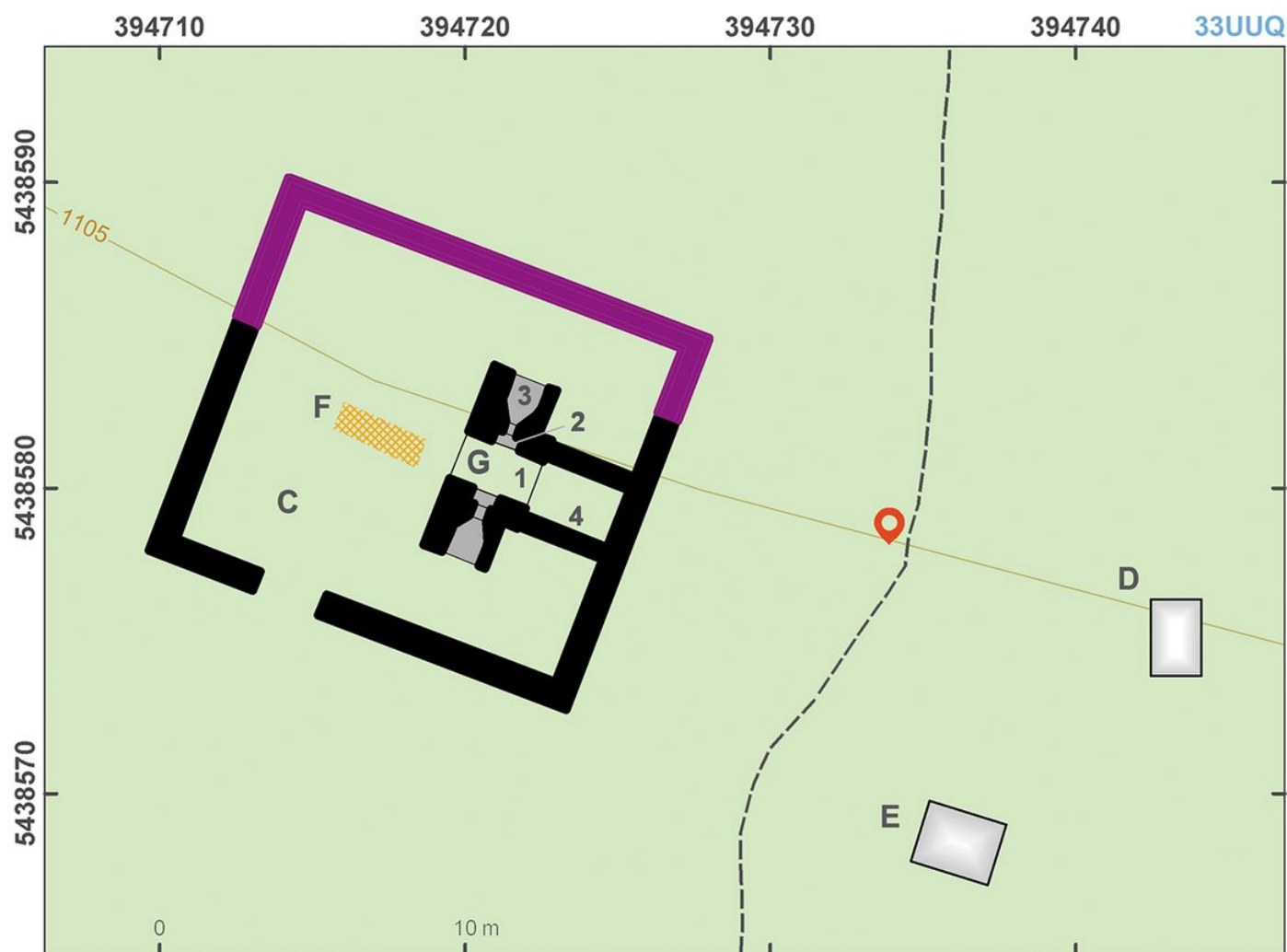
Navigation points: N 49°05'27.76", E 13°33'29.32".

Map notes: A – 'Flusárna', the potash production area; B – glassworks; C – production hall; D – cellar; E – house remains; F – remnants of melting furnace; G – remnants of cooling furnace; H – hollow way; 1 – passage through cooling furnace; 2 – niches in the passage; 3 – cooling spaces; 4 – stone foundations base of a timbered structure.

Access map.

After Kuna et al. 2014.

Site plan.

After Kuna et al. 2014.

Ruins of the glassworks.

Photo M. Kuna, 2013.

Area of the glassworks with remains of the enclosure wall.

Photo M. Kuna, 2013.

Access to the smelting furnace.

Photo D. Dreslerová, 2014.

View of a niche in channel leading to the cooling area.

Photo M. Kuna, 2013.

Po stopách šumavských sklářů

Šumavské sklářství má dlouhou tradici. Málo osídlená krajina s dostatkem základních surovin – dřeva, křemene a vápence – přitáhla skláře již ve 14. století. Od té doby zde postupně vzniklo a zase zaniklo na 120 hutí. Do dnešní doby zůstala v provozu pouze sklárna v Lenově.

Historii šumavských sklárů se zabývají historikové od minulého století. Knihu schwarzenberského archíváře Františka Mareše České sklo, vydaná v roce 1893, je stále vyhledávána. V současnosti na ni systematicky navazuje Českokrumlovský archivář, promován historik Jiří Zálouša.

O ložiskách a letošních prázdninách zorganizovalo Muzeum Šumavy v Kašperských Horách výzkum sklárny na svahu Huťské hory, v prostoru mezi Kašperskými Horami a Kvildou. Na vedení výzkumu se hlavní měrou podílelo Okresní muzeum v Písku. Po dva roky na výzkumu pracovali zdarma studenti sušického gymnázia v rámci hutní Brontosaurus.

Sklárna byla založena v prameništi potoka v nadmořské výšce 1100 m a nemáme o ni žádné písemné doklady. K jejím hlavním objektům patřila hutní hala rozměrů 14,7×13 m, která původně měla na nízkých, na suchto kladených kamenných základech roubenou konstrukci. Uprostřed haly byly prozkoumány dvě pece. Z tavicí pece, v níž se tavila sklovina, se zachovala pouze nejspodnější silně propílená část. Sousední chladič peci výšky kolem dvou metrů byla kamenná.

V sousedství haly byly zjištěny stopy obytné stavby a dva sklípky. Nálezy zlomků výrobků v odpadových haldách a při pecích dokládají, že se v hutí vyrábělo zejména duté sklo, převážně užité, ale také luxusnější výrobky se zatavenými rubinovými nitěmi. Případně zúšlechťování skla malováním, broušením či rytím se dělo mimo hut.

Ve sklárně se dále vyrábělo tabulové sklo a okenní terče. Z drobných předmětů hut produkovala zejména korálky různých barev, tvarů a velikostí, ze kterých se sestavovaly rážance anebo sloužily v zámoří jako platidlo na trhu s otroky. Drobné umělé kamny nahrazovaly drahokamy v knížních vazbách, monstrancích a dalších předmětech. Nalezeny byly též knoflíky a kruhová sklíčka, snad do brýlí. Ukázkou nálezu je možno zhlédnout do konce října na výstavě „Sklárny střední Šumavy“ ve vimperském muzeu.

JIH FRÖHLICH,
Okresní muzeum Písek

Lidské postavy vyryté na zlomku dna sklářské pánve. Nalezena v peci na Huťské hoře.

Chladič sklářské pece.

Foto J. FRÖHLICH

2 *Pravda*

An article from the information board.

Photo M. Kuna, 2013.